

innowo

INSTYTUT INNOWACJI I ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU

Think To Do Tank, organizacja pozarządowa działająca w obszarze wspierania rozwoju innowacji i implementacji zmian systemowych w celu zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Integracja, Kompetencja i Współpraca

INNOWO nie tylko pracuje z różnymi grupami interesariuszy, ale inspiruje i skłania do współpracy jak największą liczbą partnerów. Staramy się wykorzystywać innowacje, aby wytyczać nowe lepsze drogi do zrównoważonej przyszłości.

ZAPOZNANIE Z CELAMI ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I IDENTYFIKACJA MOŻLIWYCH DZIAŁAŃ

- Obecne zagrożenia
- Cele zrównoważonego rozwoju jako odpowiedź na napotkane wyzwania
- Obszar biosfery
- Obszar społeczeństwa
- Obszar gospodarki
- Przykłady działań
- Co ty możesz zrobić dla planety?

ZAGROŻENIA

Najpoważniejsze
ryzyka dla naszej
planety i ludzkości

ZAGROŻENIA

Wymień zagrożenia o największych skutkach biorąc pod uwagę także prawdopodobieństwo ich wystąpienia

-
-
-
-
-

NAJPOWAŻNIEJSZE ZAGROŻENIA DLA PLANETY W 2019 R.

Top 10 risks in terms of Likelihood

- Extreme weather events
- Failure of climate-change mitigation and adaptation
- Natural disaster
- Data fraud or theft
- Cyber-attacks
- Man-made environmental disasters
- Large-scale involuntary migration
- Biodiversity loss and ecosystem collapse
- Water crises
- Asset bubbles in a major economy

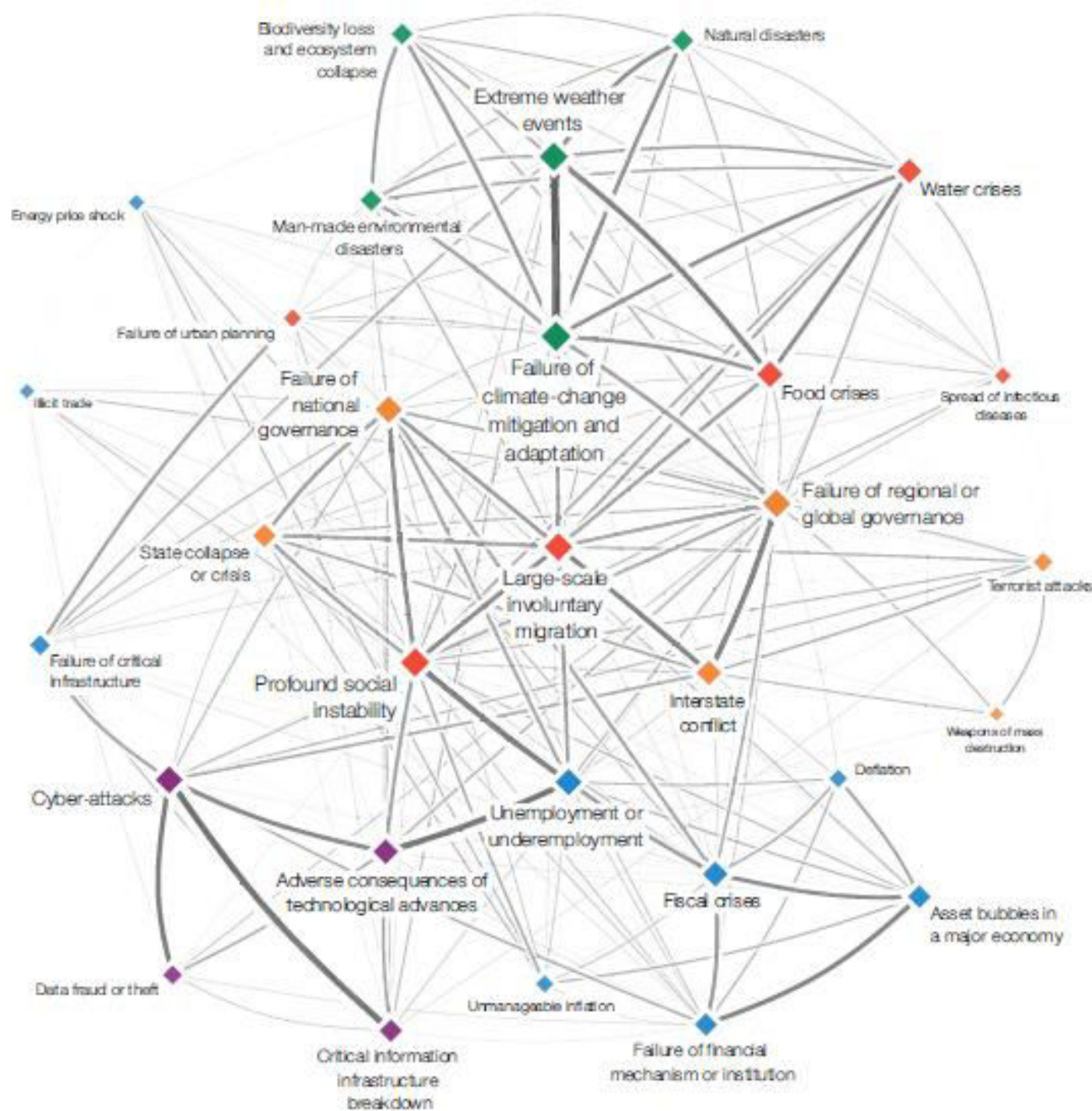
Top 10 risks in terms of Impact

- Weapons of mass destruction
- Failure of climate-change mitigation and adaptation
- Extreme weather events
- Water crises
- Natural disasters
- Biodiversity loss and ecosystem collapse
- Cyber-attacks
- Critical information infrastructure breakdown
- Man-made environmental disasters
- Spread of infectious diseases

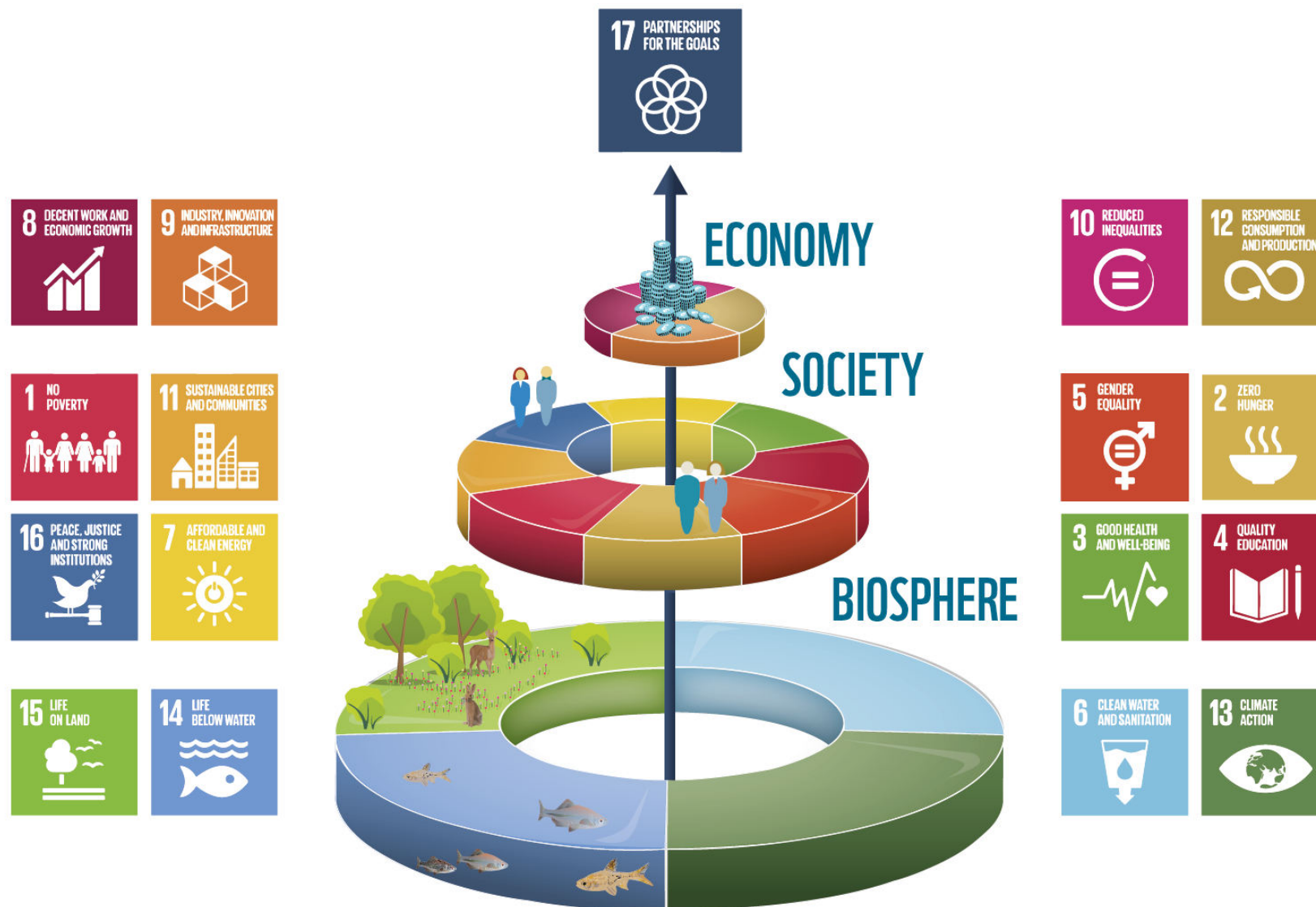
Categories

- Economic
- Environmental
- Geopolitical
- Societal
- Technological

PODSTAWOWE GLOBALNE ZAGROŻENIA SĄ WZAJEMNE POWIĄZANE

ZE WZGLĘDU NA WZAJEMNE POWIĄZANIA POTRZEBUJEMY KOMPLEKSOWEJ STRATEGII WALKI Z ZAGROŻENIAMI

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU ZAWARTE W AGENDZIE NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU 2030

Wyliminować ubóstwo na całym świecie

Koniec z głodem, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i zrównoważone rolnictwo

Zapewnić wszystkim ludziom zdrowe życie i dobrobyt

Wysokiej jakości edukacja dla wszystkich, uczenie się przez całe życie

Osiągnąć równość płci, wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt

Zapewnić wszystkim dostęp do wody i warunków sanitarnych

Zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie

Inkluzywny wzrost gospodarczy, produktywnie zatrudnienie, godna praca dla wszystkich

Stabilna infrastruktura, zrównoważony przemysł, wspieranie innowacyjności

Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami

Bezpieczne miasta i osiedla ludzkie sprzyjające włączeniu społecznemu

Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji

Pilne działania zwalczające zmiany klimatyczne i ich skutki

Chronić oceany, morza i zasoby morskie

Ochrona zrównoważonych ekosystemów lądowych i różnorodności biologicznej

Pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, silne i odpowiedzialne instytucje

Ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju

CELE
ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU

BIOSFERA

ZAGROŻENIA DLA BIOSFERY

Jakie znacze
Państwo ryzyka dla
biosfery?

-
-
-
-
-

ZMIANY KLIMATU- EKSTREMALNE ZJAWISKA POGODOWE

Źródło: <https://www.worldwildlife.org/stories/climate-change-is-a-burning-global-issue>

▲ A boy watches the strong winds and rain from Hurricane Maria in September 2017. Photograph: Linda Rodriguez Telecha/AP

Źródło: <https://www.theguardian.com/environment/2018/nov/14/climate-change-hurricanes-study-global-warming>

- Koszty ekstremalnych zjawisk pogodowych, wywołanych zmianami klimatu w 2018 roku (powodzi, susz, huraganów i pożarów) sięgnęły 100 mld. USD dolarów, w tym m.in.:
- Powódzie w Japonii przyniosły straty w wysokości 7 mld USD, w wyniku żywiołu 230 straciło życie
- Wstępne szacunki skutków fal ciepła, które przetoczyły się nad Europą w 2018 roku wskazują, że pochłonęły one nawet do 1500 ofiar śmiertelnych we Francji oraz około 250 ofiar w Danii, dodatkowo w pożarach w Grecji zginęło kolejnych 99 osób.

Źródło: [Anne Gulland](#), GLOBAL HEALTH SECURITY CORRESPONDENT, 27 DECEMBER 2018 <https://www.telegraph.co.uk/news/0/extreme-weather-2018-cost-world-billions/>

WAHANIA STANU WÓD I ICH JAKOŚCI

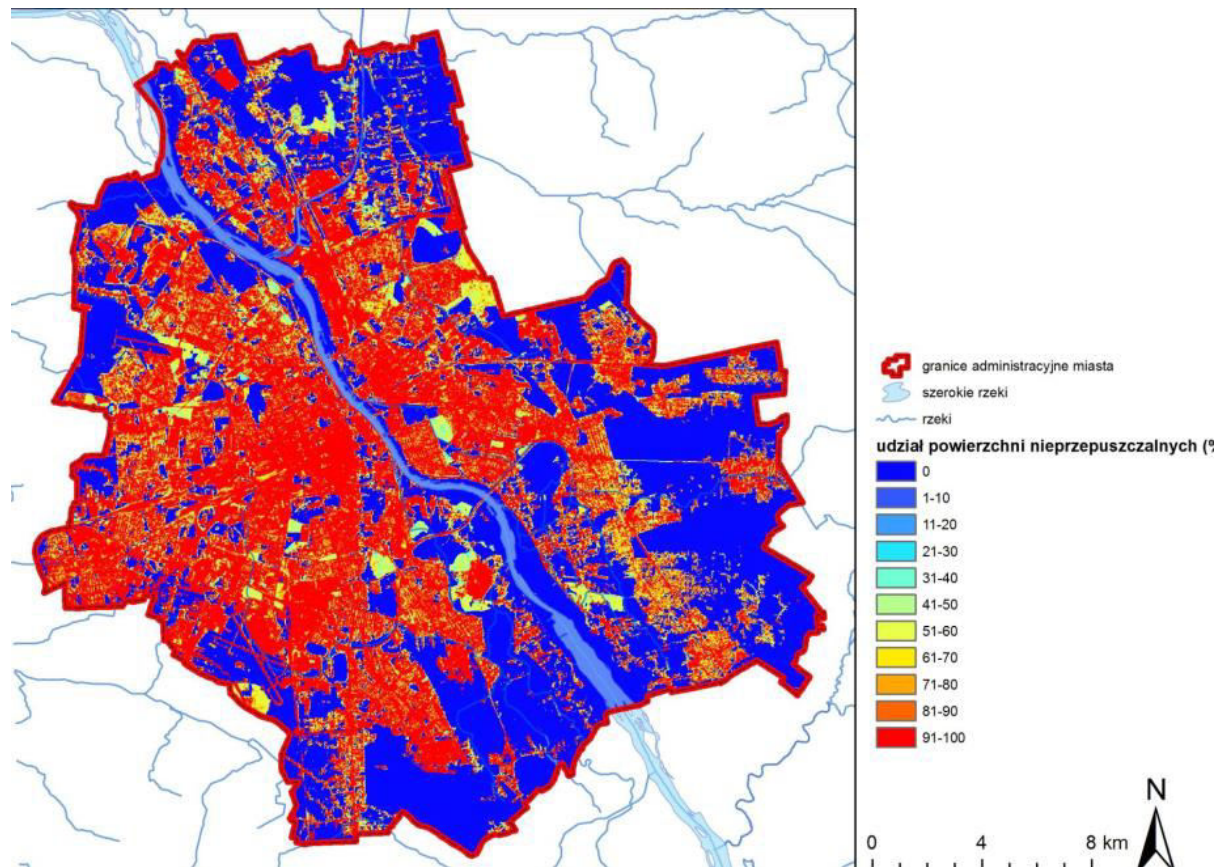
- Tylko 3% wody na Ziemi nadaje się do picia
- 1 mld osób na Ziemi cierpi na brak wody, kolejne 2.7 mld odczuwa brak wody co najmniej przez miesiąc w roku.
- 2,4 mld osób nie ma wody niezbędnej do higieny w konsekwencji wiele z nich choruje na cholera i tyfus. W ciągu roku z tego powodu umiera około 1 miliona dzieci.

Źródło: <http://www.rainharvest.co.za/wp-content/uploads/2010/05/water-scarcity.jpg/>

PROBLEM WIDOCZNY TAKŻE W POLSCE

- Pustynnienie Warszawy

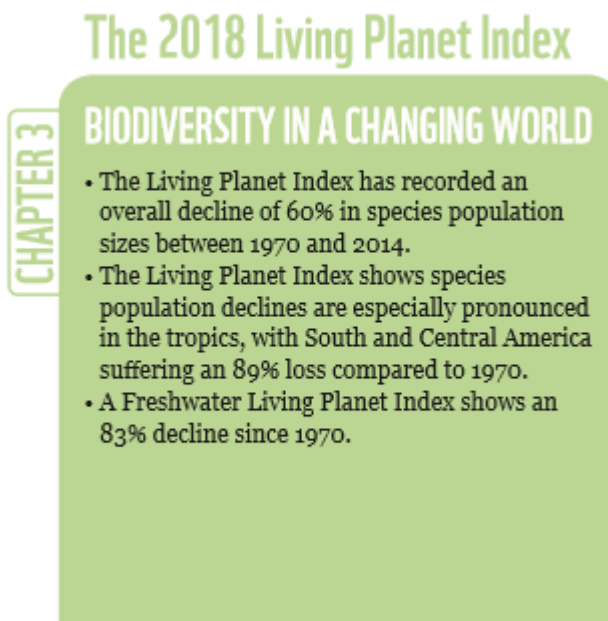
Źródło: Projekt ADAPTCITY

OGRANICZENIE BIORÓŻNORODNOŚCI

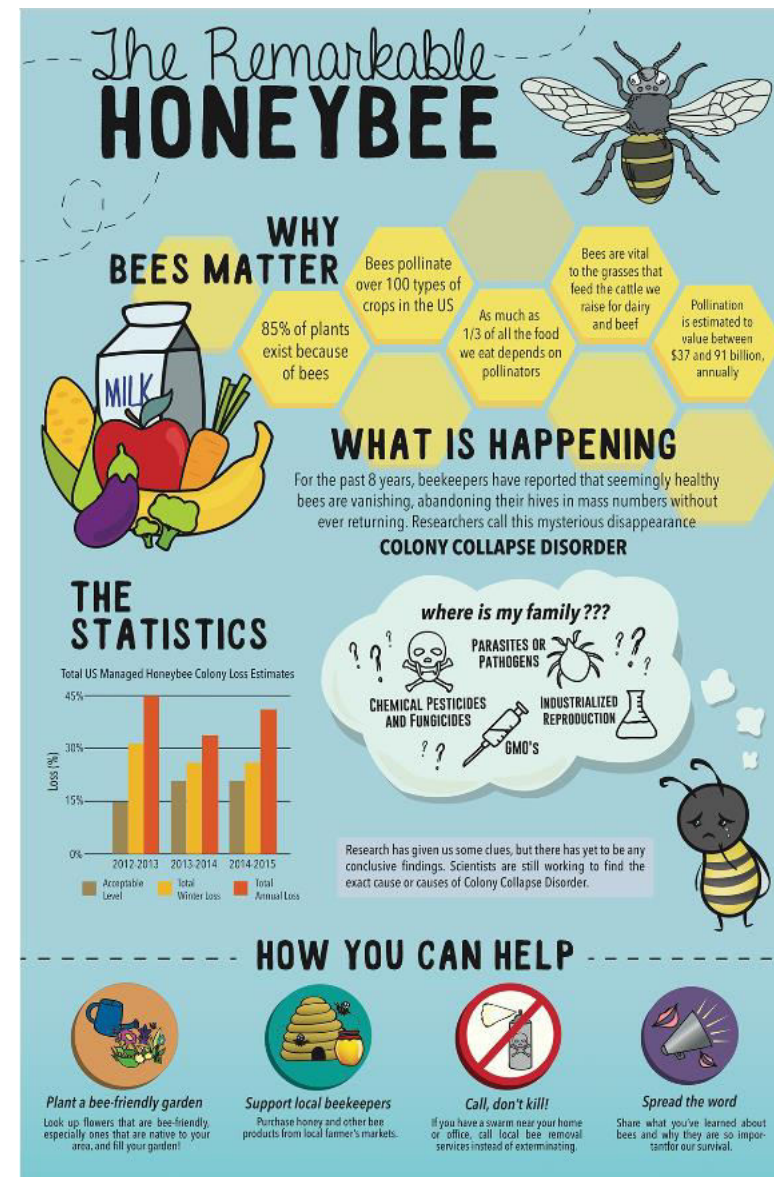
Główne powody ginięcia gatunków na Ziemi:

- i) nieefektywne wykorzystanie terenu, (gospodarka rabunkowa),
- ii) nadmierne zużycie wody,
- iii) zmiany klimatu,
- iv) zanieczyszczenie,
- v) wzrost populacji ludzi,
- vi) urbanizacja

Źródło: <https://news.un.org/en/story/2019/02/1033331>

Źródło: https://www.wwf.org.uk/sites/default/files/2018-10/LPR2018_Full%20Report.pdf

Źródło: <https://www.oceaniapollinator.org/2015/07/26/save-bees-extinction-of-bees-means-global-destruction/>

ZANIECZYSZCZENIE ŚRODOWISKA

Zanieczyszczenie wód i oceanów

Zanieczyszczenie powietrza

WEDŁUG WHO, ZANIECZYSZCZENIE
POWIETRZA do 7 milionów
przedwczesnych zgonów rocznie (czyli 1/8
wszystkich tego rodzaju zgonów na
świecie) jest związanych
z zanieczyszczeniem powietrza.

Zanieczyszczenie chemiczne

Nawozy i pestycydy

Zanieczyszczenie światłem i hałasem

WHO Noise Environmental
Burden on Disease working
group podaje, że nadmierny
hałas może przyczyniać się do
setek tysięcy zgonów rocznie
poprzez wpływ na wzrost
chorób serca

ZAGROŻENIA EKOLOGICZNE ODDZIAŁUJĄ NA SPOŁECZEŃSTWO

THE CLIMATE ISSUE

How a Warming Planet Drives Human Migration

Climate displacement is becoming one of the world's most powerful — and destabilizing — geopolitical forces.

MAP KEY

U.N. PERSONS OF CONCERN

Includes refugees, asylum seekers and internally displaced persons

Fewer than 50,000

More than 10 million

CLIMATE CHANGE INDEX

Denser areas indicate greater temperature change, compared with a baseline average.

1. Dorzecze Amazonki, konflikty pomiędzy koncernami wydobywczymi a lokalną społecznością
2. Jezioro Czad, od 1963 roku zmniejszyło się o 90 % już teraz zmuszając do migracji 3,5 mln osób
3. Od 2007 roku ,kraj zaznał niespotykanej suszy przez 3 lata z rzędu, brak żywności, śmierć zwierząt gospodarskich zmusiła 1,5 osób do migracji
4. Od 1975 obszary pustynne w Chinach powiększyły się o ok. 54 tys. km²
5. Filipiny – 15 mln osób straciło dach nad głową i było zmuszonych do migracji po przejściu katastrofalnego w skutkach tajfunu (który zabił 7 tys osób)

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU NA RZECZ BIOSFERY

CEL 6: ZAPEWNIĆ WSZYSTKIM LUDZIOM DOSTĘP DO WODY I WARUNKÓW SANITARNYCH POPRZECZ ZRÓWNOWAŻONĄ GOSPODARKE ZASOBAMI WODNYMI

- powszechny i sprawiedliwy dostęp do bezpiecznej wody pitnej po przystępnej cenie
- dostęp do odpowiednich i godziwych warunków sanitarnych i higienicznych dla wszystkich.
- poprawić jakość wody poprzez redukcję zanieczyszczeń
- podnieść efektywność wykorzystywania wody

CEL 13: PODJĄĆ PILNE DZIAŁANIA W CELU PRZECIWDZIAŁANIA ZMIANOM KLIMATU I ICH SKUTKOM

- Wzmocnić zdolności adaptacyjne i odporność na zagrożenia
- Włączyć działania na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym do krajowych polityk, strategii i planów.
- Zwiększyć poziom edukacji na temat łagodzenia zmian klimatycznych.
- Promować mechanizmy zwiększające zdolność efektywnego planowania i zarządzania w zakresie zmian klimatycznych

CEL 14: CHRONIĆ OCEANY, MORZA I ZASOBY MORSKIE ORAZ WYKORZYSTYWAĆ JE W SPOSÓB ZRÓWNOWAŻONY

- Zapobiegać i znacznie zmniejszyć poziom wszelkich rodzajów zanieczyszczeń morza
- Chronić morskie i przybrzeżne ekosystemy
- Skutecznie uregulować kwestie pozyskiwania owoców morza
- Objąć ochroną co najmniej 10% wybrzeży i obszarów morskich
- Zapewnić lokalnym rybakom łowiącym na małą skalę dostęp do rynków i zasobów morskich.
- Zwiększyć ochronę i zrównoważone wykorzystywanie oceanów

CEL 15: CHRONIĆ, PRZYWRÓCIĆ ORAZ PROMOWAĆ ZRÓWNOWAŻONE UŻYTKOWANIE EKOSYSTEMÓW LĄDOWYCH, ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE LASAMI, ZWALCZAĆ PUSTYNNIENIE, POWSTRZYMYWAĆ I ODWRACAĆ PROCES DEGRADACJI GLEBY ORAZ POWSTRZYMAĆ UTRATĘ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

- Zapewnić ochronę, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie lądowych i śródlądowych ekosystemów
- Promować wdrażanie zrównoważonego zarządzania wszystkimi typami lasów
- zwalczyć pustoszczenie i degradację gleby.
- powstrzymać uratę bioróżnorodności
- wprowadzić środki uniemożliwiające wprowadzanie nowych gatunków obcych

SPOŁECZEŃSTWO

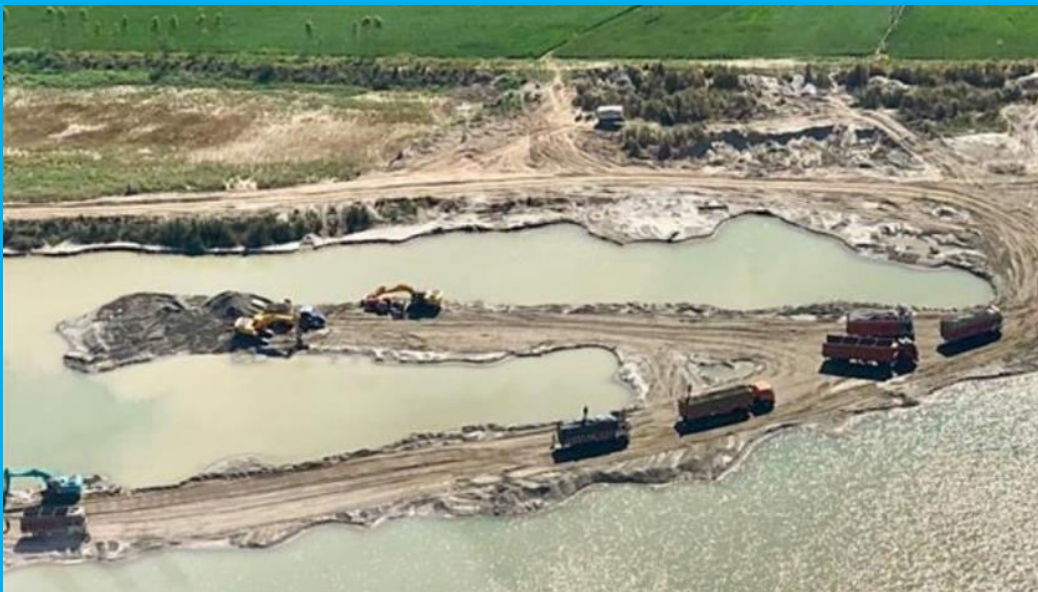
ZAGROŻENIA DLA SPOŁECZEŃSTWA

Jakie znacze
Państwo ryzyka
społeczne?

-
-
-
-
-

ZMIANY KLIMATYCZNE WPŁYWAJĄ NA SPOŁECZEŃSTWO

PRZYKŁAD - PIASEK

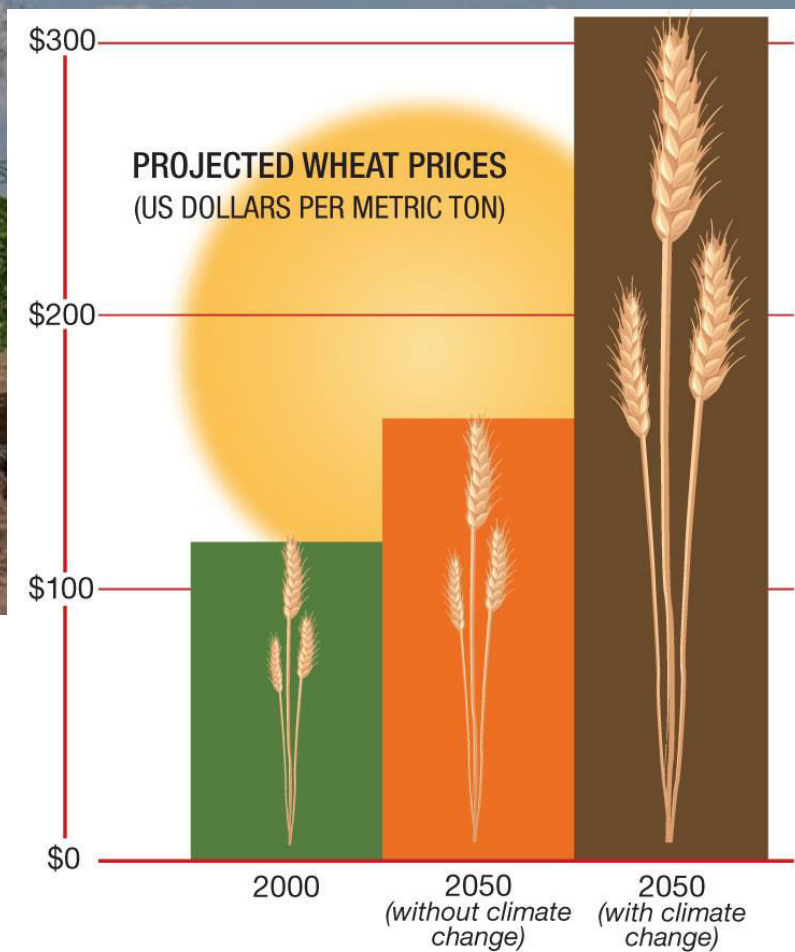
Piasek jest drugim najczęściej wykorzystywanym surowcem na świecie (po wodzie)

Piasek jest wykorzystywany do produkcji betonu (podstawowego materiału budowlanego), szkła, półprzewodników a najnowsza dziedzina, gdzie odgrywa ważną rolę to technologie łupkowe.

W latach 2013-2018 wydobycie piasku na świecie zwiększyło się o 24 proc. podczas kiedy obroty w handlu piaskiem wzrosły 6-krotnie

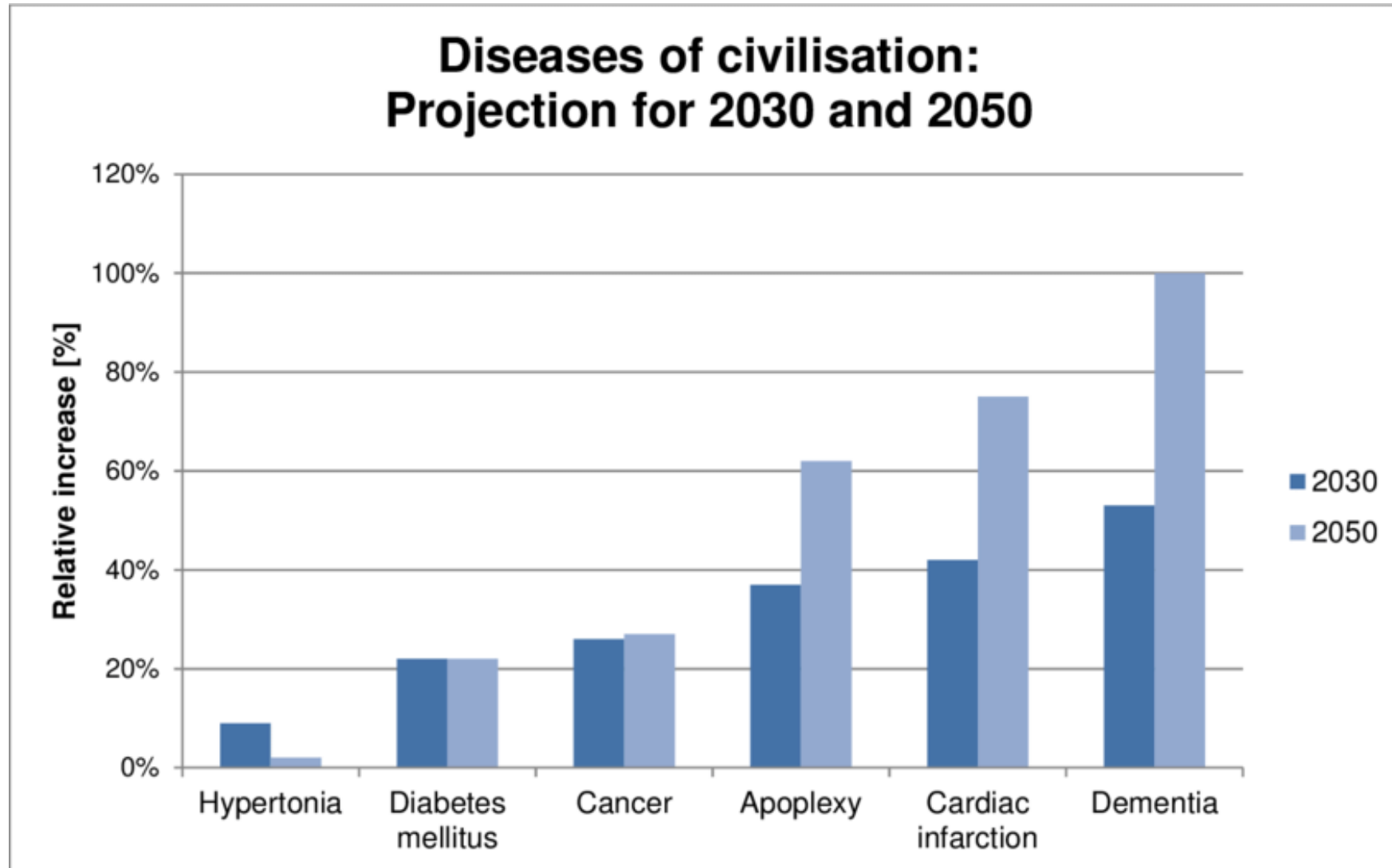
Rynek wydobycia piasku oceniany jest na 70 mld dol.

Nie zrównoważone wydobycie piasku prowadzi do erozji nabrzeży narażając mieszkańców, zagraża wielu gatunkom zwierząt

PROBLEMY Z DOSTĘPEM DO ŻYWNOŚCI

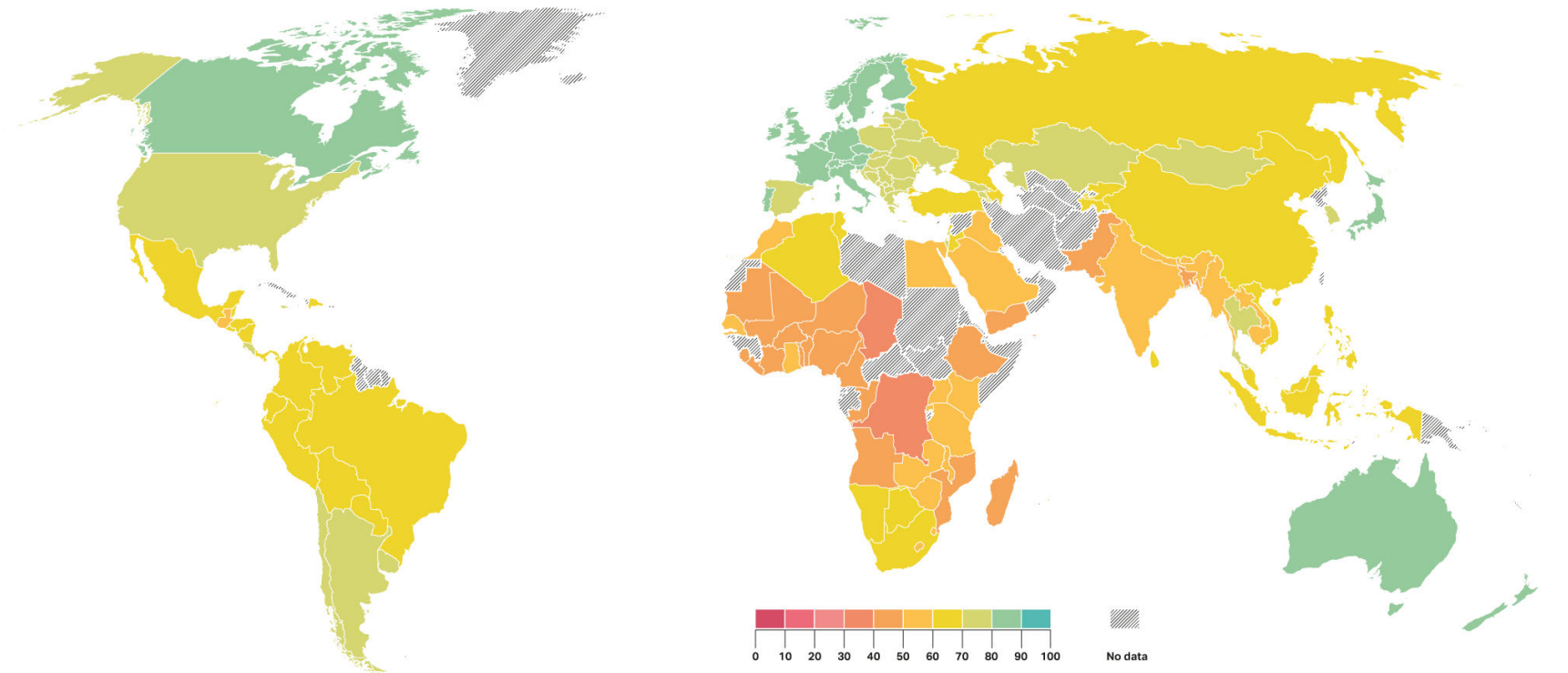
CHOROBY CYWILIZACYJNE BĘDĄ STANOWIŁY CORAZ WIĘKSZY PROBLEM

NIERÓWNOŚCI SĄ PROBLEMEM PRAKTYCZNIE W KAŻDYM ZAKĄTKU ŚWIATA

2019 SDG Gender Index

Index scores by country

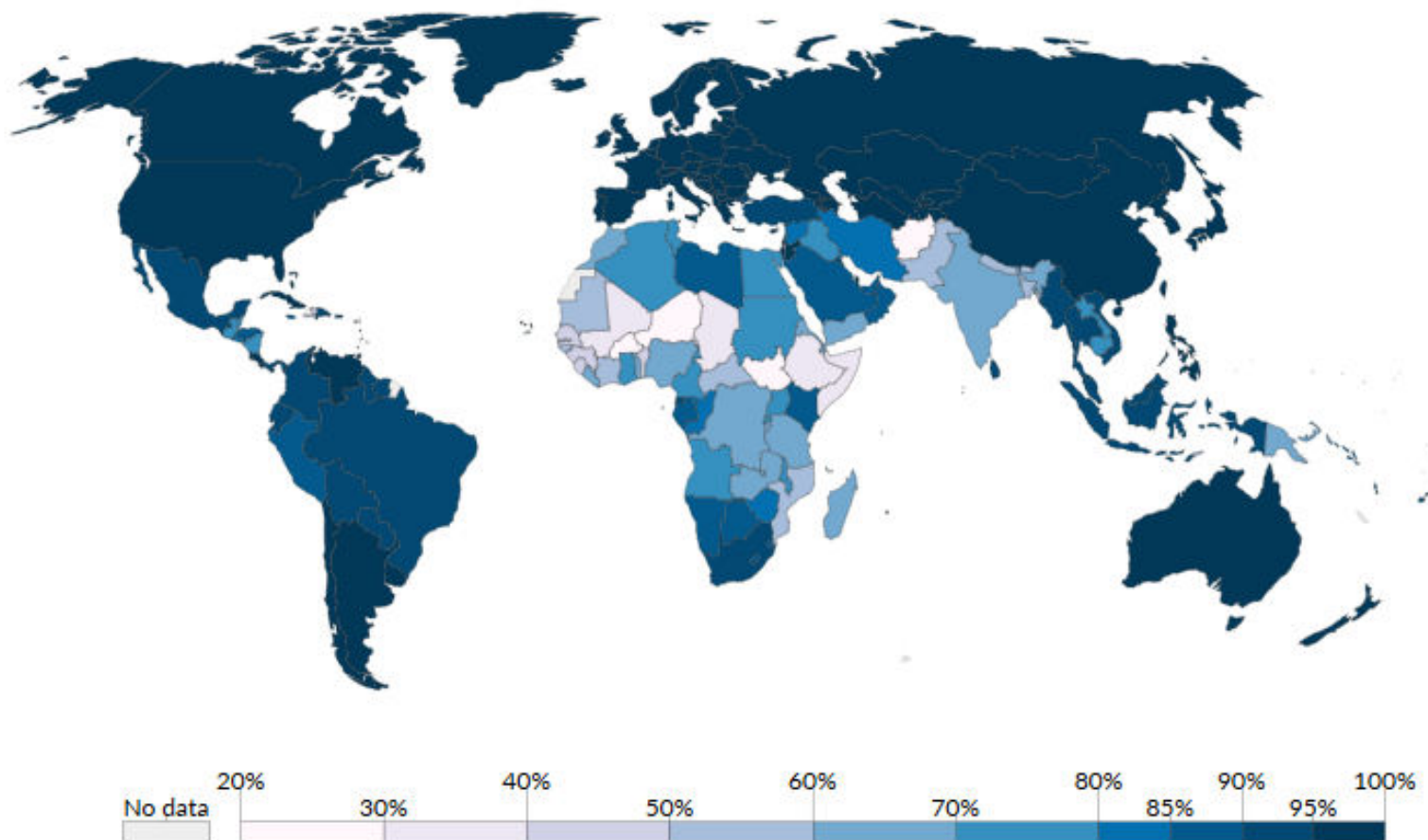
Source: Equal Measures 2030, 2019

DOSTĘP DO EDUKACJI NADAL JEST NIERÓWNY, PODOBNIIE JAK JEJ JAKOŚĆ

Literacy rate by country, 2011

Literacy rate for the entire population, 2011 or latest data from CIA Factbook.

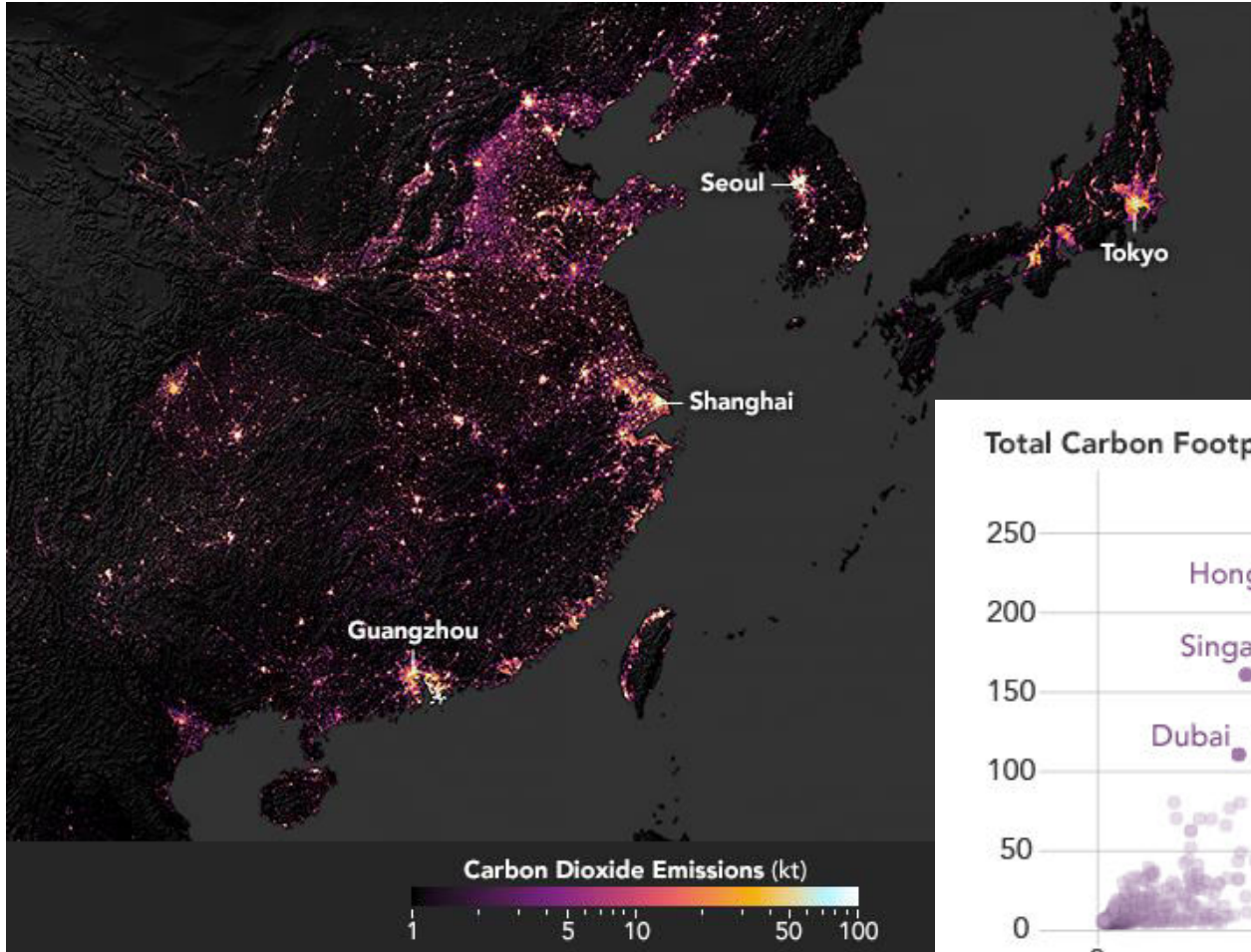
Our World
in Data

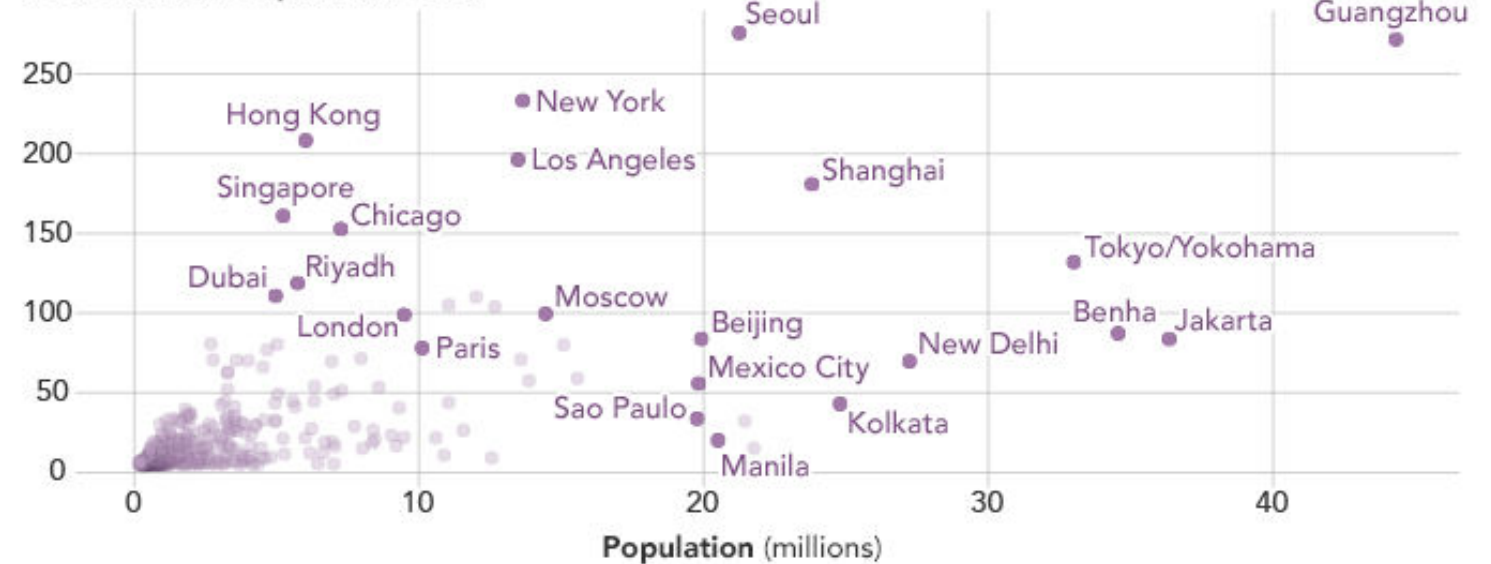
Source: CIA Factbook (2016)

CC BY

POŁOWA LUDZI NA ZIEMI ŻYJE W MIASTACH, ICH ŚLAD ŚRODOWISKOWY JEST NIEPROPORCJONALNIE WIĘKSZY

Total Carbon Footprint (Mt CO₂)

DZIAŁANIA SPOŁECZNE ODDZIAŁUJĄ PRAKTYCZNIE NA KAŻDY ASPEKT LUDZKIEGO ŻYCIA

CEL1: WYELIMINOWAĆ UBÓSTWO WE WSZYSTKICH JEGO FORMACH NA CAŁYM ŚWIECIE

- Wyeliminować skrajne ubóstwo na całym świecie.
- Wdrożyć właściwe dla poszczególnych krajów systemy i mechanizmy ochrony socjalnej dla wszystkich ludzi.
- Wszystkim kobietom i mężczyznom, w szczególności osobom ubogim i wrażliwym, zapewnić równe prawa w dostępie do zasobów ekonomicznych i naturalnych.

CEL 2: WYELIMINOWAĆ GŁÓD, OSIĄGNAĆ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCIOWE I LEPSZE ODŻYWIANIE ORAZ PROMOWAĆ ZRÓWNOWAŻONE ROLNICTWO

- Wyeliminować głód i zapewnić wszystkim ludziom dostęp do bezpiecznej, pożywnej żywności w wystarczającej ilości.
- Wyeliminować wszystkie formy niedożywienia.
- Podwoić wydajność rolnictwa i dochody drobnych producentów żywności
- Utworzyć systemy zrównoważonej produkcji żywności oraz wdrożyć praktyki odpornego rolnictwa
- Zapewnić różnorodność genetyczną nasion, roślin uprawnych, zwierząt hodowlanych i udomowionych oraz powiązanych z nimi dzikich gatunków.

CEL 3: ZAPEWNIĆ WSZYSTKIM LUDZIOM W KAŻDYM WIEKU ZDROWE ŻYCIE ORAZ PROMOWAĆ DOBROBYT

- Obniżyć przedwczesną umieralność z powodu chorób niezakaźnych i uzależnień poprzez zapobieganie, leczenie oraz promowanie zdrowia.
- Zmniejszyć liczbę wszystkich rannych i ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych na świecie.
- Zapewnić powszechny dostęp do świadczeń z zakresu zdrowia seksualnego reprodukcyjnego.
- Zapewnić powszechną opiekę zdrowotną, w tym zabezpieczenie przed ryzykiem finansowym i dostęp do przystępnych cenowo leków.
- Obniżyć liczbę zgonów i chorób powodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby.

CEL 4: ZAPEWNIĆ WSZYSTKIM EDUKACJĘ WYSOKIEJ JAKOŚCI ORAZ PROMOWAĆ UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

- Zapewnić wszystkim dziewczętom i chłopcom ukończenie nieodpłatnej, sprawiedliwej, dobrej jakości edukacji, a także dostęp do wysokiej jakości rozwoju we wczesnym dzieciństwie.
- Zapewnić wszystkim kobietom i mężczyznom równy, przystępny dostęp do wysokiej jakości wykształcenia technicznego, zawodowego i wyższego.
- Zwiększyć liczbę młodzieży i dorosłych, którzy posiadają odpowiednie umiejętności potrzebne przy uzyskaniu zatrudnienia, znalezieniu godziwej pracy i rozwoju przedsiębiorczości.
- Wyeliminować nierówność płci w edukacji

CEL 5: OSIĄGNAĆ RÓWNOŚĆ PŁCI ORAZ WZMOCNIĆ POZYCJĘ KOBIET I DZIEWCZĄT

- Zakończyć dyskryminację we wszystkich formach wobec kobiet i dziewcząt na całym świecie.
- Wyeliminować wszelkie formy przemocy wobec kobiet i dziewcząt, w tym handel ludźmi, wykorzystywanie seksualne i inne formy wyzysku.
- Wyeliminować wszelkie krzywdzące praktyki, takie jak wczesne i przymusowe małżeństwa, małżeństwa dzieci, a także okaleczanie żeńskich narządów płciowych.
- Zapewnić powszechny dostęp do ochrony zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz korzystanie z praw reprodukcyjnych.
- Przeprowadzić reformy zapewniające kobietom równe prawa w dostępie do zasobów ekonomicznych.

CEL 7: ZAPEWNIĆ WSZYSTKIM DOSTĘP DO ŹRÓDEŁ STABILNEJ, ZRÓWNOWAŻONEJ I NOWOCZESNEJ ENERGII PO PRZYSTĘPNEJ CENIE

- Zapewnić powszechny dostęp do przystępnych cenowo, niezawodnych i nowoczesnych usług energetycznych.
- Znacząco zwiększyć udział odnawialnych źródeł energii w globalnym miksie energetycznym.
- Podwoić wskaźnik wzrostu globalnej efektywności zużycia energii.
- Zwiększyć międzynarodową współpracę ułatwiającą dostęp do badań nad czystą energią i technologii w obszarze energii odnawialnej i efektywności energetycznej

CEL 11: UCZYNIĆ MIASTA I OSIEDLA LUDZKIE BEZPIECZNYMI, STABILNYMI, ZRÓWNOWAŻONYMI ORAZ SPRZYJAJĄCYMI WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU

- Zapewnić wszystkim dostęp do odpowiednich, bezpiecznych i przystępnych cenowo mieszkań oraz podstawowych usług.
- Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do bezpiecznych, przystępnych cenowo i trwałych systemów transportu.
- Wzmocnić wysiłki na rzecz ochrony i zabezpieczenia światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.
- Poprawić jakość powietrza oraz gospodarowanie odpadami komunalnymi i innymi zanieczyszczeniami.
- Zapewnić dostęp do terenów zielonych i przestrzeni publicznej.

CEL 16: PROMOWAĆ POKOJOWE I INKLUZYWNE SPOŁECZEŃSTWA, ZAPEWNIĆ WSZYSTKIM LUDZIOM DOSTĘP DO WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI ORAZ BUDOWAĆ NA WSZYSTKICH SZCZEBŁACH SKUTECZNE I ODPOWIEDZIALNE INSTYTUCJE, SPRZYJAJĄCE WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU

- Zmniejszyć poziom przemocy, wyeliminować nadużycia, wykorzystywanie i handel ludźmi oraz tortury.
- Promować rządy prawa oraz zapewnić wszystkim równy dostęp do wymiaru sprawiedliwości.
- Zmniejszyć nielegalne przepływy finansowe, handel bronią, przestępczość oraz terroryzm
- Znacząco zmniejszyć poziom korupcji i łapówkarstwa
- Zapewnić powszechny dostęp do informacji oraz chronić podstawowe wolności.
- Promować i egzekwować prawo niedyskryminujące nikogo

GOSPODARKA

ZAGROŻENIA GOSPODARCZE

Jakie znacze
Państwo ryzyka
gospodarcze?

-
-
-
-
-

CZY WZROST GOSPODARCZY POWINIEN BYĆ PRIORYTETEM KRAJÓW ROZWINIĘTYCH

Kup więcej!!!

Wzrost PKB

Nie zwracaj uwagi na efekty zewnętrzne

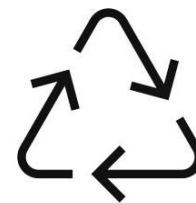
Zrób raz a dobrze

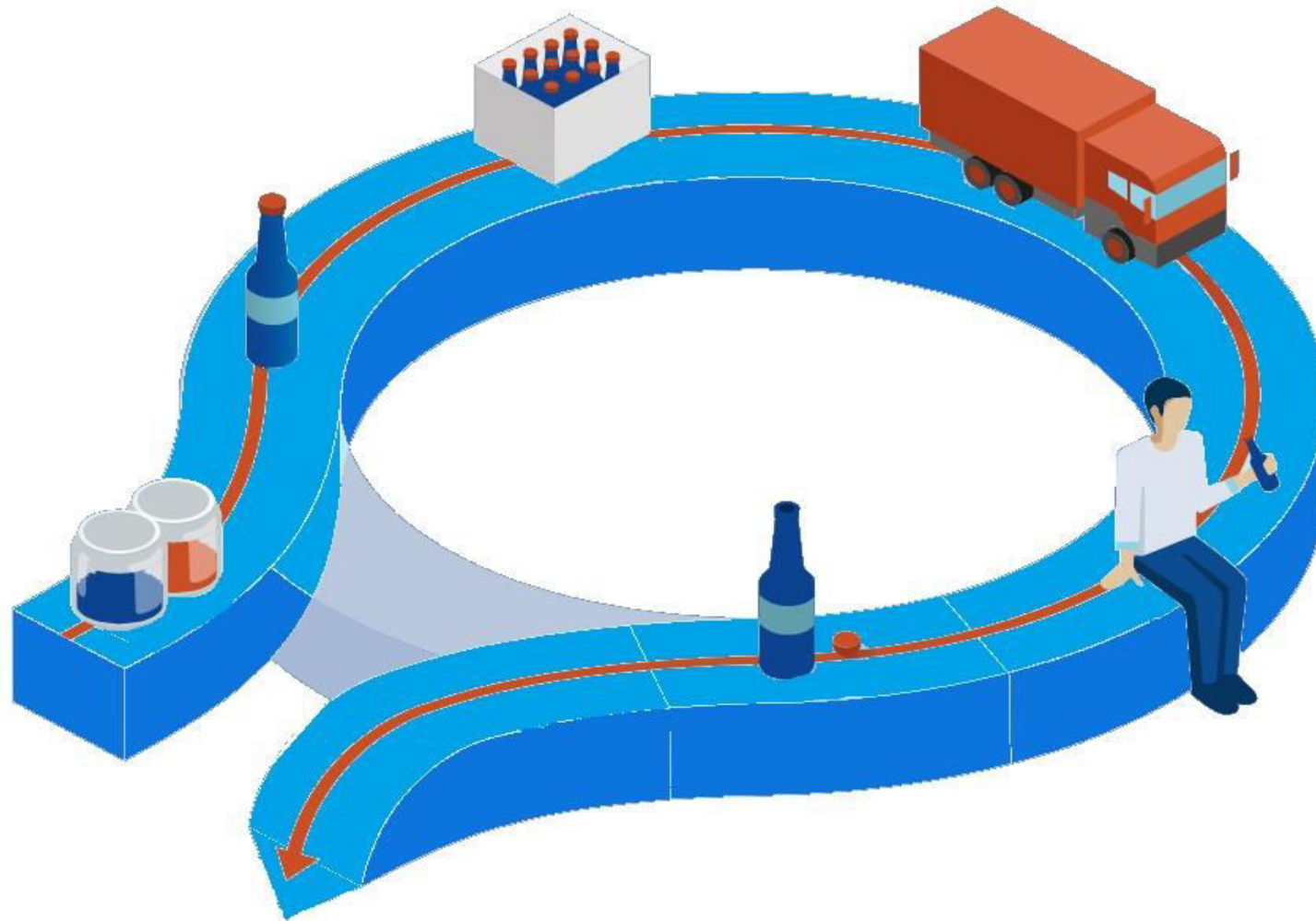
Maksymalizuj wartość aktywów

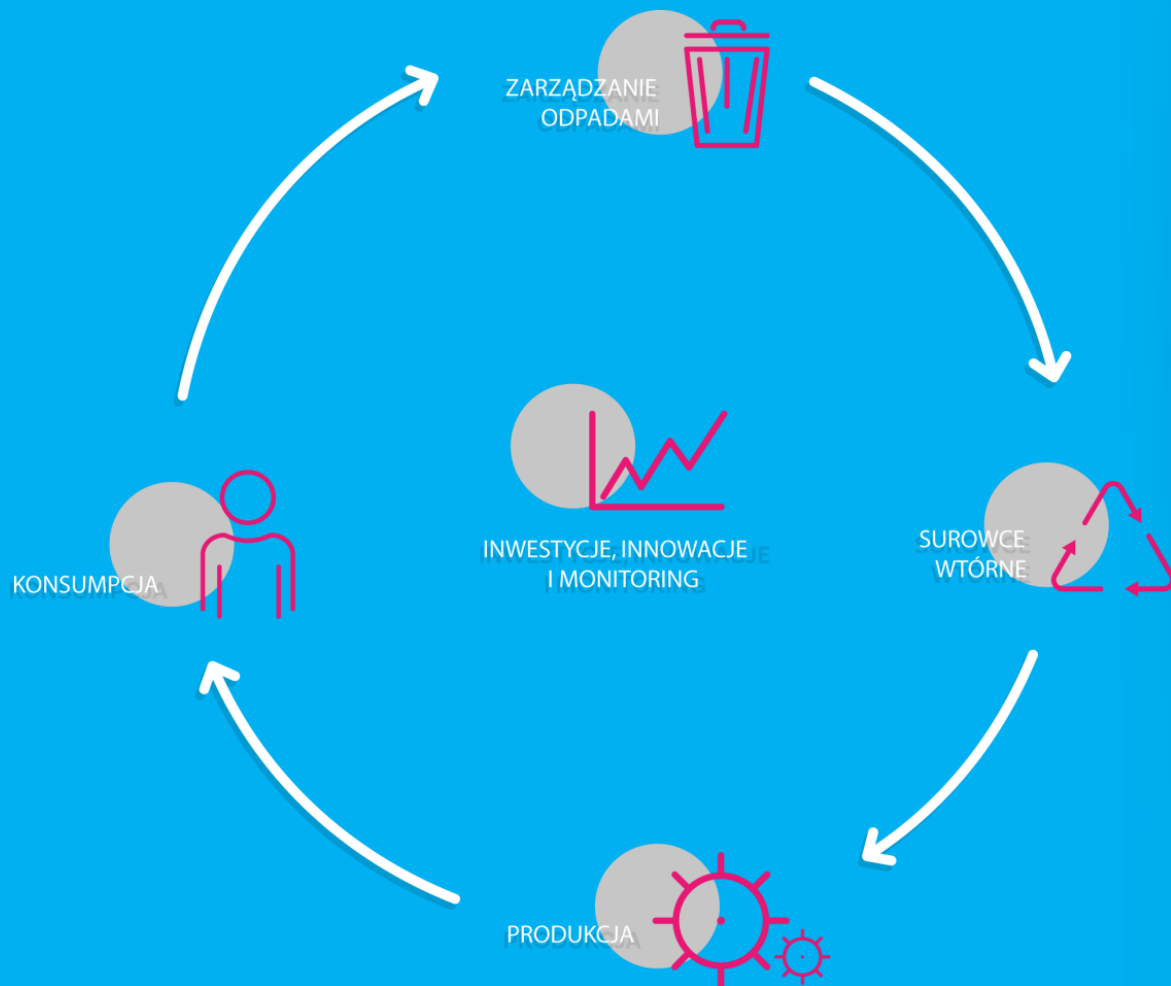
Dbaj o zasoby

GOSPODARKA CYRKULARNA DĄŻY WŁASNIE DO ZWIĘKSZENIA WARTOŚCI DÓBR PRZY ZMNIEJSZENIU OGÓLNEJ PRODUKCJI

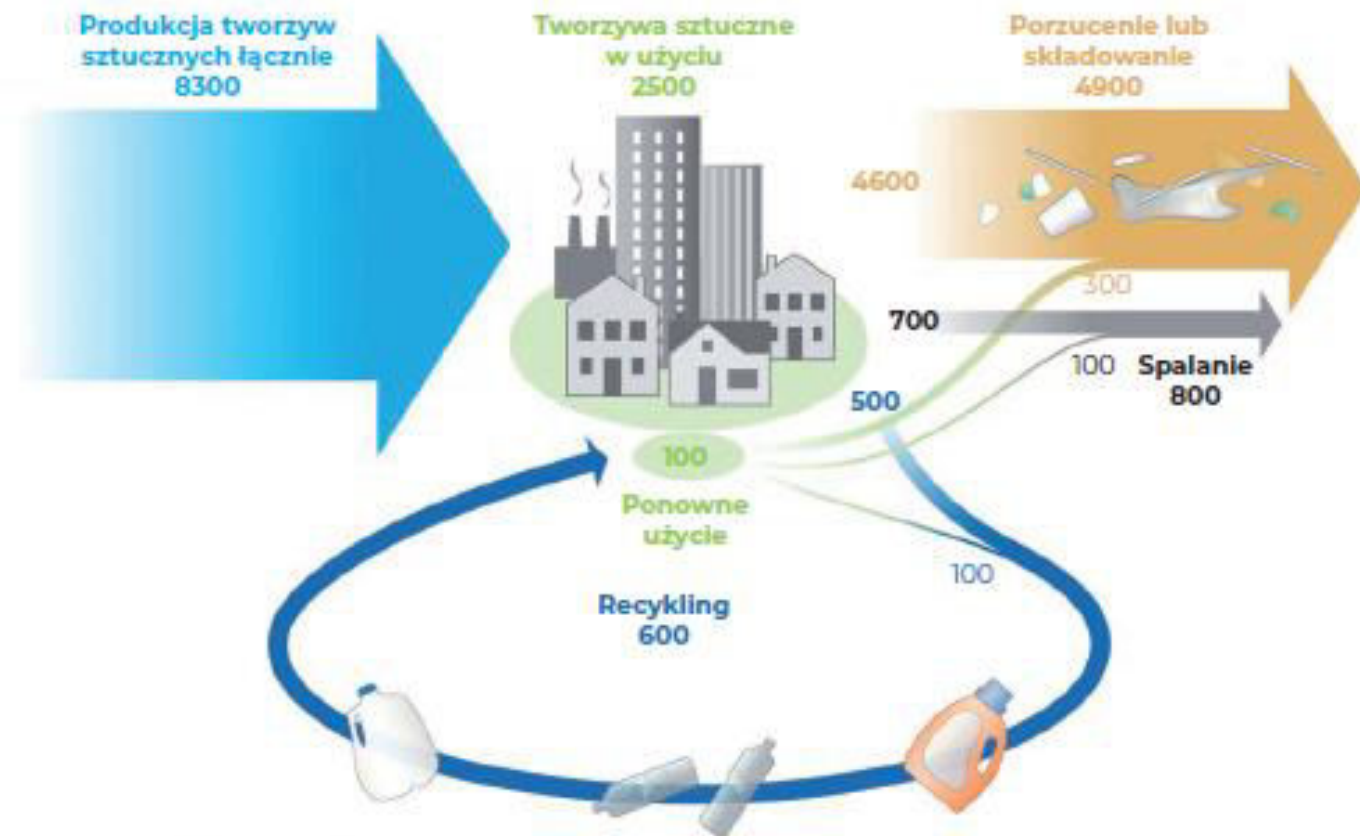

Pakiet Cyrkularny Komisji Europejskiej 2015, wspiera proces zwiększania efektywności wykorzystywania zasobów

- Ekodesign ,
- Zwiększone poziomy recyklingu,
- redukcja emisji gazów cieplarnianych,
- Wydłużanie cyklu życia produktów,

PLASTIK NIE JEST SAM W SOBIE ŹRÓDŁEM PROBLEMU, JEST NIM NIEODPOWIEDZILANE UŻYTKOWANIE

Źródło: Geyer R, Jambeck J.R., Law KL; Production, use, and fate of all plastics ever made; Science Advances 2017, 3

Rura PCV

ponad 100 lat

Galwanizowana rura stalowa

30-50 lat

Bluzka poliestrowa

ok. 6 lat

Bluzka bawełniana

ok. 4 lat

Kompozytowa rama samolotu

12 lat

Tradycyjna rama samolotu

8 lat

DYREKTYWA PLASTIKOWA

Zakaz obejmuje plastikowe:

- patyczki higieniczne
- sztućce
- talerze
- słomki
- mieszadła do napojów
- kubki do napojów
- pojemniki na żywność

W przypadku innych produktów nacisk został położony na ograniczanie ich stosowania przez wyznaczenie krajowych celów redukcji konsumpcji.

Przykładowo od 2025 roku kraje członkowskie UE będą miały obowiązek recyklingu co najmniej 25 proc. butelek plastikowych (PET). W 2030 roku recyklingowi ma być poddanych minimum 30 proc. wszystkich butelek plastikowych.

Wprowadzone zostaną odpowiednie wymagania dotyczące projektowania i etykietowania

Od 2025 r. nakrętki i wieczka mają być na stałe przymocowane do butelek i pojemników.

DZIAŁANIA EKONOMICZNE MAJĄ WIELOASPEKTOWY CHARAKTER

CEL 8: PROMOWAĆ STABILNY, ZRÓWNOWAŻONY I INKLUZYWNY WZROST GOSPODARCZY, PEŁNE I PRODUKTYWNE ZATRUDNIENIE ORAZ GODNĄ PRACĘ DLA WSZYSTKICH LUDZI

- Chronić prawa pracownicze
- Osiągnąć wyższy poziom wydajności gospodarczej poprzez dywersyfikację, modernizację technologiczną i innowacje
- Zapewnić pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich kobiet i mężczyzn; zapewnić jednakowe wynagrodzenie za pracę o jednakowej wartości.
- Zmniejszyć odsetek młodych ludzi pozostających bez pracy
- Wdrożyć polityki promujące zrównoważoną turystykę,
- Ułatwić i rozszerzyć dostęp do bankowości, ubezpieczeń i usług finansowych dla wszystkich.

CEL 9: BUDOWAĆ STABILNĄ INFRASTRUKTURĘ, PROMOWAĆ ZRÓWNOWAŻONE UPRZEMYSŁOWIENIE ORAZ WSPIERAĆ INNOWACYJNOŚĆ

- Rozwijać niezawodną, zrównoważoną i odporną infrastrukturę dobrej jakości dostępną dla wszystkich
- Promować inkluzywną i zrównoważoną industrializację.
- Zwiększyć dostęp małych i innych przedsiębiorstw, w tym przemysłowych, w szczególności w krajach rozwijających się, do usług finansowych i przystępnych kredytów oraz włączyć je w łańcuchy wartości i zapewnić udział w rynku.

CEL 10: ZMNIEJSZYĆ NIERÓWNOŚCI W KRAJACH I MIĘDZY KRAJAMI

- Stopniowo osiągać i utrzymywać wzrost dochodu uzyskiwanego przez najbiedniejszych na poziomie wyższym niż średnia krajowa.
- Promować i wzmocnić inkluzję społeczną, gospodarczą i polityczną wszystkich ludzi.
- Zapewnić równe szanse oraz zmniejszać istniejące nierówności poprzez eliminowanie dyskryminujących praw, polityk i praktyk oraz promować odpowiednią legislację, polityki i działania w tej dziedzinie.

12 ODPOWIEDZIALNA KONSUMPCJA I PRODUKCJA

CEL 12: ZAPEWNIĆ WZORCE ZRÓWNOWAŻONEJ KONSUMPCJI I PRODUKCJI

- Zapewnić zrównoważone zarządzanie i efektywne zużycie zasobów naturalnych.
- Zmniejszyć ilość marnowanej żywności.
- Obniżyć poziom generowania odpadów poprzez prewencję, redukcję, recykling i ponowne użycie.
- Zapewnić stabilne i ekologiczne zarządzanie wszystkimi odpadami podczas ich całego cyklu życia.
- Promować praktyki w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych
- Zapewnić dostęp do istotnych informacji i podnieść świadomość wszystkich ludzi w zakresie zrównoważonego rozwoju i stylu życia.

PRZYKŁADY DZIAŁAŃ – KTO, JAK, GDZIE?

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Kto i jak powinien
przeciwdziałać
zagrożeniom dla
planety i
społeczeństwa?

-
-
-
-
-

CO MOŻEMY ZROBIĆ ? KTO MA TO ZROBIĆ ?

- Rządy, międzynarodowe agendy, przywódcy religijni

- Rynek finansowy :
 - ✓ Inwestorzy finansowi
 - ✓ Inwestorzy indywidualni

My wszyscy !

- Miasta i samorządy lokalne

- Korporacije, Konsumenti

INSTYTUCJE PUBLICZNE

Jakie znacze
państwo przykłady
odpowiedzialnych
działań instytucji
publicznych?

-
-
-
-
-

INSTYTUCJE PUBLICZNE, INWESTORZY

Odpowiednie regulacje,

Dezinwestycje,

Socially Responsible
Investments (SRI)-

Odpowiedzialne inwestycje

Porozumienie Klimatyczne zawarte w Paryżu, w grudniu 2015 podczas COP21

174 kraje oraz Unia Europejska deklarują powstrzymanie temperatury Ziemi poniżej granicy 2°C

- **Pakiet klimatyczno-energetyczny UE - do 2020 roku wszystkie kraje Wspólnoty muszą:**
 - ✓ Ograniczyć o 20 proc. emisję gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.)
 - ✓ Zagwarantować 20-procentowy udział energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii w kraju
 - ✓ Zwiększyć o 20 proc. efektywności energetyczną

PRODUCENCI

Jakie znacie
państwo przykłady
odpowiedzialnych
przedsiębiorstw i
ich działań?

-
-
-
-
-

PRZEDSIĘBIORSTWA IKEA

w swojej ofercie oświetlenia jedynie te wykonane w energooszczędnej technologii LED,

100% bawełny używanej w produktach IKEA pochodzi z bardziej zrównoważonych źródeł.

Cel aby 100% energii, którą IKEA zużywa w swojej działalności, pochodziło ze źródeł odnawialnych

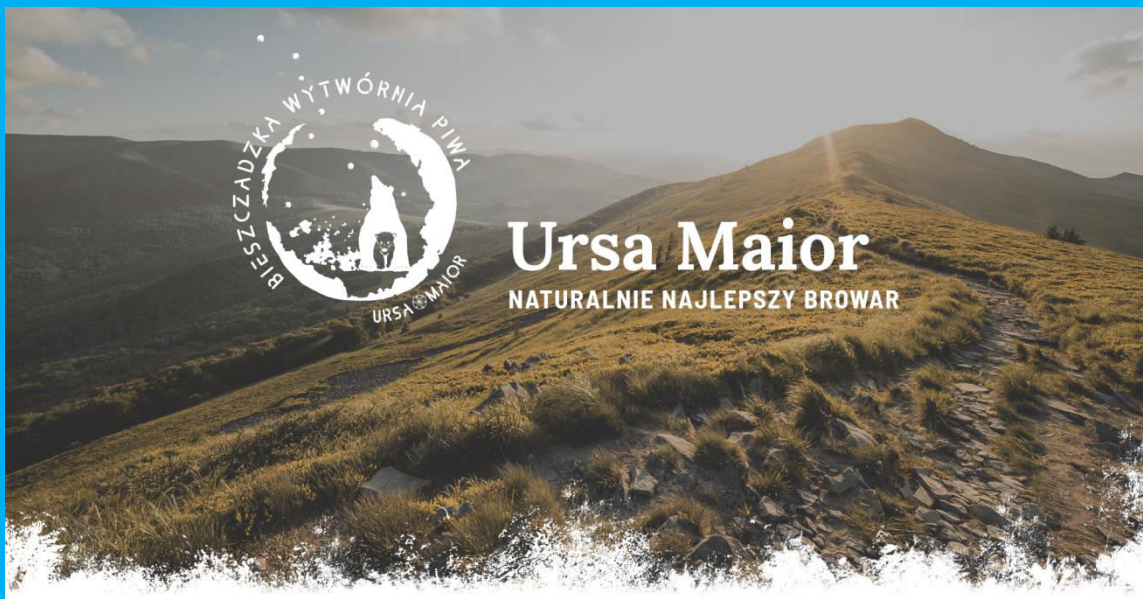

do 2020 roku całość wykorzystywanego drewna, będzie pochodziło z bardziej zrównoważonych źródeł.

Grupa IKEA i IKEA Foundation przeznaczyła dodatkowy 1 miliard \$ na działania na rzecz klimatu

PRZEDSIĘBIORSTWA URSA MAIOR

Optymalizacja procesu produkcji

- Mikrobrowar Ursa Maior jest w 100 procentach zasilany energią słoneczną własnej produkcji ,
- Specjalne procedury stosowane podczas produkcji piwa pozwalają na oszczędność do 50% prądu, wody i gazu w porównaniu do standardowego zużycia w przemyśle,
- Wszystkie piwa są w 100% piwa WEGAŃSKIE .

KONSUMENCI

Jakie znacze
państwo przykłady
odpowiedzialnych
zachowań
konsumenckich?

-
-
-
-
-

KONSUMENCI

Popularność zyskuje spożywanie **lokalnej żywności**,
w tym znaczący wzrost spożycia piwa z małych, lokalnych
browarów

Do it yourself product – 41% respondentów używa
przynajmniej raz w miesiącu

29% konsumentów szuka
naturalnych składników w kosmetykach

Znacząco rośnie odesetek **wegetarian i vegan**
w społeczeństwie

Ekologiczny transport

Odejście od modelu posiadania

KONSUMENCI

15 MARCA NIE IDŹ DO SZKOŁY!
STRAJKUJ RAZEM Z UCZNIAMI Z CAŁEGO ŚWIATA!

**NASZA PRZYSZŁOŚĆ
DECYDUJE SIĘ WŁAŚNIE
TERAZ**

Fridays for Future

MODA I TEKSTYLIA

STARAJ SIĘ KORZYSTAĆ Z ODDIEŻY UŻYWANEJ

W PRZYPADKU OKAZJI WYMAGAJĄCEJ NIECODZIENNEGO STROJU SPRÓBUJ SKORZYSTAĆ Z WYPOŻYCZALNI MODY

NAPRAWIAJ ODDIEŻ I OBUWIE ZAMIAST OD RAZU SIĘ ICH POZBYWAĆ

SPRZEDAWAJ LUB ODDAWAJ NIEUŻYWANE ELEMENTY GARDEROBY

NIE WYRZUCAJ ODDIEŻY NIEZDATNEJ DO NAŁOŻENIA, ODDAJ JĄ DO SPECJALNYCH PUNKTÓW I SKLEPÓW, KTÓRE JE PONOWNIE WYKORZYSTAJĄ

KORZYSTAJ Z TRWAŁYCH MATERIAŁÓW – Wbrew pozorom czasem najtrwalsze i ekologiczne są materiały syntetyczne np. poliestrowa z PET z odzysku. Inne rekomendowane materiały to wełna, len, włókno konopne, jedwab, tencel

OGRANICZ UŻYCIĘ BAWĘŁNY I NIEKTÓRYCH MATERIAŁÓW SYNTETYCZNYCH

PLANUJ SVOJE ZAKUPY ODDIEŻOWE TAK ABY STARCZYŁY NA LATA; JEŻELI NIE PLANUJESZ WŁOŻYĆ UBRANIA CO NAJMNIEJ 30 RAZY NIE KUPUJ GO

UWAŻAJ NA PROMOCJE I KRÓTKOTRWAŁĄ MODĘ, KTÓRE MOGĄ PROWADZIĆ DO ZAKUPÓW NIEPOTRZEBNYCH UBRĄŃ

JEŻELI NIE JEST TO KONIECZNE POZOSTAW UBRANIE DO KOLEJNEGO UŻYCIA BEZ JEGO WYPRANIA

NIE BÓJ SIĘ KORZYSTAĆ Z ZAKUPÓW ONLINE, ALE RÓB TO Z ROZWAŻĄ – STARAJ SIĘ OGRANICZAĆ ZAKUPY I NIE KIERUJ SIĘ MOŻLIWOŚCIĄ TANIEGO CZY DARMOWEGO ZWROTU PRZY ZAMAWIANIU ZBYT WIELU ELEMENTÓW

NIE KUPUJ FUTER I OGRANICZ KORZYSTANIE Z NATURALNYCH SKÓR

TRANSPORT

DOBIERAJ SPOSÓB TRANSPORTU DO DŁUGOŚCI PODRÓŻY:

- ✓ W NAJKRÓTSZE TRASY WYBIERZ SIĘ PIESZO
- ✓ W OBRĘBIE MIASTA PORUSZAJ SIĘ ROWEREM LUB TRANSPORTEM MIEJSKIM
- ✓ W TRASY POZAMIEJSKIE WYBIERZ SIĘ POCIĄGAMI, AUTOKARAMI, EWENTUALNIE SKORZYSTAJ Z SAMOCHODU ZE WSPÓŁPASAŻERAMI

JEŻELI MUSISZ KORZYSTAĆ Z SAMOCHODU SPRAWDŹ JEGO STAN ABY OGRANICZYĆ WPŁYW NA ŚRODOWISKO:

- ✓ REGULARNIE SPRAWDZAJ CIŚNIENIE OPON
- ✓ NIE ZANIEDBUJ PRZEGLĄDÓW
- ✓ WYJMIJ Z AUTA NIEPOTRZEBNE BAGAŻE, PRZEDMIOTY
- ✓ ZDEMONTUJ RELINGI DACHOWE I INNE ELEMENTY ZEWNĘTRZNE, JEŻELI Z NICH NIE KORZYSTASZ
- ✓ DOKŁADNIE PRZYKRĘCAJ NAKRĘTKĘ WLEWU PALIWA

JEŻELI KONIECZNIE MUSISZ PODRÓŻOWAĆ SAMOCHODEM STOSUJ ZASADY EKO-JAZDY:

- ✓ OGRANICZ PRĘDKOŚĆ W TRASIE
- ✓ HAMUJ PŁYNNIE, TAKŻE UŻYWAJĄC SILNIKA, PRZEWIDUJĄC SYTUACJĘ NA DRODZE
- ✓ KORZYSTAJ Z SYSTEMÓW START-STOP LUB WYŁĄCZAJ SILNIK, GDY POSTÓJ PRZEKRACZA 10 SEKUND
- ✓ PODRÓŻUJĄC PONIŻEJ 70 KM/H STARAJ SIĘ UCHYLIĆ OKNA ZAMIAST WŁĄCZAĆ KLIMATYZACJĘ

STARAJ SIĘ OGRANICZAĆ PODRÓŻE SAMOCHODOWE W OBRĘBIE MIASTA, SZCZEGÓLNIE W GODZINACH SZCZYTU; ZASTĄP JE SZYBSZYM TRANSPORTEM ROWEROWYM

OGRANICZAJ JAZDĘ SAMOCHODEM W POJEDYŃKĘ

ROZWAŻ KORZYSTANIE Z APLIKACJI CAR-POOLING

POROZMAWIAJ ZE WSPÓŁPRACOWNIKAMI/SĄSIADAMI O MOŻLIWOŚCI WSPÓLNYCH DOJAZDÓW

STARAJ SIĘ OGRANICZYĆ LICZBĘ PODRÓŻY LOTNICZYCH W CIĄGU ROKU

STARAJ SIĘ WYBIERAĆ LOTY BEZPOŚREDNIE, BEZ PRZESIADEK

NIE KORZYSTAJ Z KRÓTKICH PODRÓŻY LOTNICZYCH, STARAJ SIĘ ZASTĄPIĆ JE INNYMI ŚRODKAMI TRANSPORTU

ROZWAŻ OGRANICZENIE DALEKICH PODRÓŻY WAKACYJNYCH (LOTÓW MIĘDZYKONTYNTALNYCH) NA RZECZ BLIŻSZYCH WYPADÓW

TWORZYWA SZTUCZNE

ZASTĄP PRODUKTY KRÓTKOTRWAŁE TAKIMI, KTÓRYCH BĘDZIESZ CHCIAŁ UŻYWAĆ PRZEZ DŁUGI CZAS – ESTETYCZNYMI, NAPRAWIALNYMI, MODUŁOWYMI, O WYSOKIEJ JAKOŚCI

O ILE TO MOŻLIWE, NAPRAWIAJ WSZYSTKIE PRODUKTY, KTÓRE POSIADASZ

NIE ŚMIEĆ

NIEPOTRZEBNE LUB RZADKO UŻYWANE PRZEDMIOTY SPRZEDAJ, ODDAJ LUB WYMIENIAJ

KUPUJ PRODUKTY Z PLASTIKÓW Z ODZYSKU

STOSUJ BIODEGRADOWALNE I BIOPCHODNE PLASTIKI W ODPOWIEDNI SPOSÓB LUB W OGÓLE

NIE UŻYWAJ PLASTIKÓW OKSODOWALNYCH

UŻYWAJ TRWAŁYCH OPAKOWAŃ O OGRANICZONYM ZESTAWIE UŻYTYCH MATERIAŁÓW I NATURALNYCH KOLORACH

WYBIERAJ KOSMETYKI I ŚRODKI CZYSTOŚCI W POJEMNIKACH, KTÓRE MOŻNA PONOWNIE NAPEŁNIĆ

W KAWIARNIACH POPROŚ O WŁANIE KAWY NA WYNOS DO TWOJEGO KUBKA

STOSUJ PLASTIKOWE TORBY WIELOROZOWEGO UŻYTKU

W RESTAURACJACH Z POSIŁKAMI NA WYNOS POPROŚ O NAŁOŻENIE JEDZENIA DO TWOJEGO POJEMNIKA

PIJ WODĘ Z KRANU I UŻYWAJ BUTELEK WIELOKROTNEGO UŻYTKU

UNIKAJ ARTYKUŁÓW W MAŁYM FORMACIE

RZUĆ PALENIE, JEŻELI TO NIE MOŻLIWE ODPOWIEDNIO POSTĘPUJ Z WYRZUCONYCH PAPIEROSEM I JEGO PLASTIKOWYM FILTREM

UŻYTKOWANIE BUDYNKÓW I MIESZKALNICTWO

POSTARAJ SIĘ NATURALNIE CHŁODZIĆ POMIESZCZENIA W CIEPŁE DNI:

- ✓ UŻYWAJ ZASŁON, ROLET, ITP. ZAMIAST KLIMATYZACJI
- ✓ ZAMKNIJ OKNA W CIĄGU DNIA, SZCZEGÓLNIE TE OD STRONY POŁUDNIOWEJ
- ✓ OKNA NAJLEPIEJ OTWIERAJ RANO, WIECZOREM I W NOCY
- ✓ OTWÓRZ OKNA PO PRZECIWNYCH STRONACH DOMU/MIESZKANIA
- ✓ OTWÓRZ DRZWI DO WSZYSTKICH POMIESZCZEŃ

STARAJ SIĘ ODPOWIEDZIALNIE KORZYSTAĆ Z OGRZEWANIA POMIESZCZEŃ:

- ✓ ZACZNIJ OD CIEPLEJSZEGO UBRANIA ZAMIAST PODNOŚCIĆ TEMPERATURĘ OGRZEWANIA
- ✓ UNIKAJ PRZECIĄGÓW
- ✓ POMIESZCZENIA WIETRZ KRÓTKO, ZA TO INTENSYWNIE
- ✓ ZANIM OTWORZYSZ OKNO OBNIŻ MOC GRZANIA
- ✓ ZAMKNIJ DRZWI DO POMIESZCZEŃ, W KTÓRYCH PREFEROWANA JEST INNA TEMPERATURA POWIETRZA

STARAJ SIĘ SUSZYĆ UBRANIA NATURALNIE, OGRANICZYĆ KORZYSTANIE Z SUSZAREK ELEKTRYCZNYCH

WYŁĄCZAJ ŚWIATŁO, KLIMATYZACJĘ, TELEWIZOR, INNE ODBIORNIKI PRĄDU, KIEDY WYCHODZISZ LUB Z NICH BEZPOŚREDNIO NIE KORZYSTASZ

PIERZ UBRANIA DUŻYMI PARTIAMI

STARAJ SIĘ WYBIERAĆ PRYSZNIC ZAMIAST KĄPIELI

JAK NAJDŁUŻEJ KORZYSTAJ ZE ŚWIATŁA DZIENNEGO

KORZYSTAJ Z ENERGOOSZCZĘDNEGO OŚWIETLENIA

ŻYWNOŚĆ I BIOGOSPODARKA

NIE WYRZUCAJ PRODUKTÓW PO PRZEKROCZENIU TERMINU „NAJLEPIEJ SPOŻYĆ DO”, PRAWDOPODOBNIE SĄ JESZCZE ZDATNE DO SPOŻYCIA

SAM RACJONALNIE OCEŃ, CZY PRODUKT NADAJE SIĘ DO SPOŻYCIA PO PRZEKROCZENIU TERMINU „NALEŻY SPOŻYĆ PRZED”

PLANUJ ZAKUPY SPOŻYWCZE I NIE KUPUJ NIETRWAŁYCH PRODUKTÓW NA ZAPAS

STARAJ SIĘ SAMODZIELNIE PRZYGOTOWYWAĆ POSIŁKI

STARAJ SIĘ NIE WYRZUCAĆ RESZTEK POSIŁKÓW – MOŻNA JE WYKORZYSTAĆ NP. KOLEJNEGO DNIA

SPRÓBUJ CAŁKOWICIE WYKORZYSTAĆ PRODUKTY, NP. NIE OBIERAJ SKÓRKI JABŁKA JEŻELI TO NIE JEST KONIECZNE

ZAWSZE ZABIERAJ ZE SOBĄ RESZTKI ŻYWNOŚCI W RESTAURACJACH

W BUFETACH KORZYSTAJ Z MAŁYCH PORCJI I DOKŁADEK

UNIKAJ MOCNO PRZETWORZONYCH PRODUKTÓW

OGRANICZ SPOŻYCIE MIĘSA W RAMACH MOŻLIWOŚCI

STARAJ SIĘ OGRANICZYĆ POSIŁKI NA WYNOS, DOSTAWY I ZESTAWY DO SAMODZIELNEGO PRZYGOTOWANIA POSIŁKÓW

WYBIERAJ SPRZEDAWCÓW, KTÓRZY UŻYWAJĄ MINIMALNEGO OPAKOWANIA I POZWALAJĄ KUPOWAĆ ŻYWNOŚĆ LUZEM

KUPUJ PRODUKTY W GOTOWYCH OPAKOWANIACH TYLKO JEŻELI WIESZ, ŻE ZAPOBIEGNĄ ONE MARNOTRAWSTWU ŻYWNOŚCI

UNIKAJ PROMOCJI, KTÓRE MOGĄ POWODOWAĆ MARNOTRAWSTWO, NP. WIELOPAKÓW

KORZYSTAJ Z ŻYWNOŚCI ŚWIEŻEJ I SEZONOWEJ

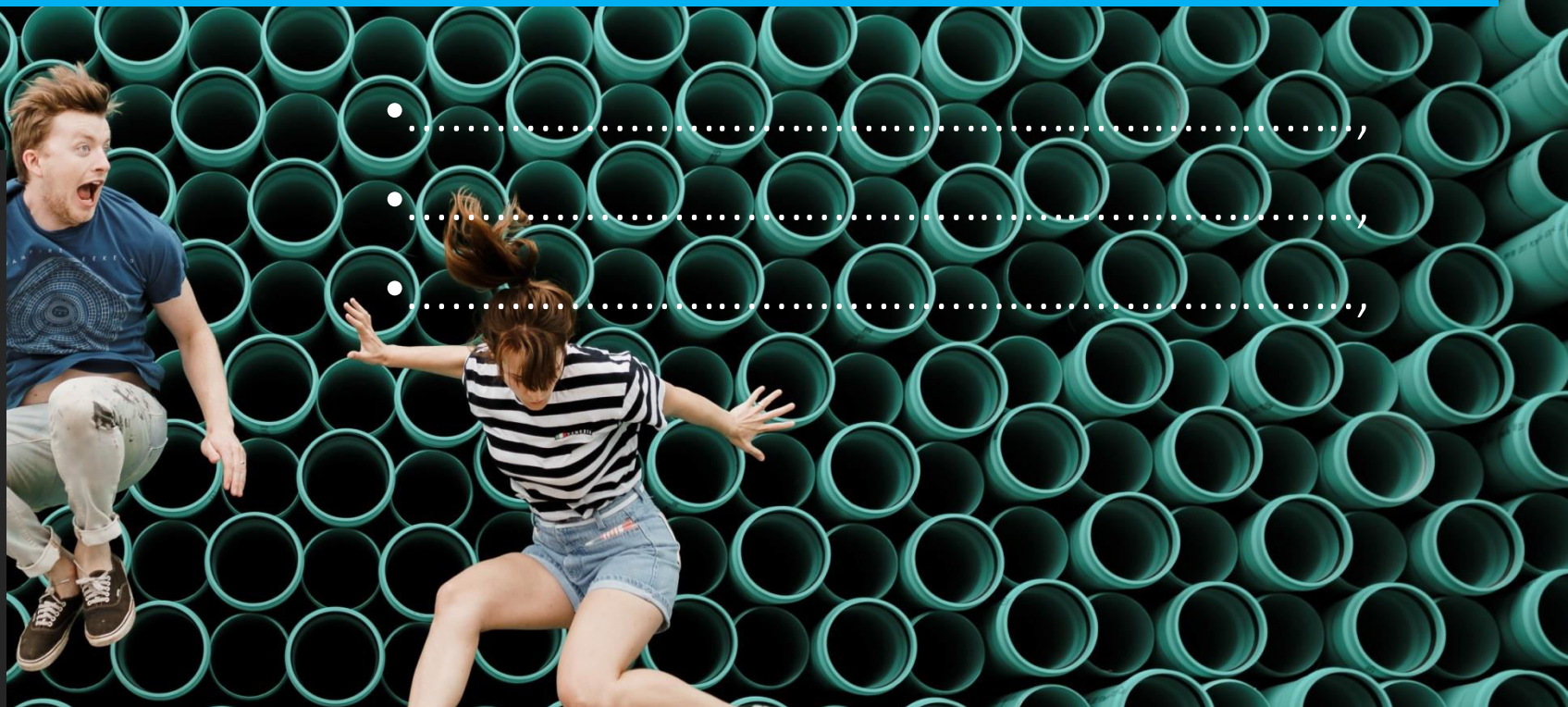

PAMIĘTAJ O SEGREGACJI ODPADÓW, TAKŻE TYCH KOMPOSTOWALNYCH, A JEŻELI TO MOŻLIWE SPRÓBUJ ZAJĄĆ SIĘ KOMPOSTOWANIEM SAM

**W JAKICH OBSZARACH PAŃSTWA
GRUPY ZAWODOWE MAJĄ
MOŻLIWOŚĆ NAJWIĘKSZEGO
WPŁYWU NA PRZECIWDZIAŁANIE
ZAGROŻENIOM DLA PLANETY I
SPOŁECZEŃSTWA ?**

NASZE DZIAŁANIA

Wymień trzy obszary i w parach zastanów jakie działania można podjąć indywidualnie aby weprzeć ich realizację?

Dziękuję za uwagę